

Van: het onafhankelijk onderzoekgenootschap AURORE
Coördinator mr. Bauke Geersing
328 Chemin du Peylon
83780 Flayosc, La France
0033-610414478
e-mail: bauke.geersing@wanadoo.fr

Gelijktijdig aan:
de minister-president
de minister van Buitenlandse zaken
de minister van Defensie
de staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Sport
de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

9 Februari 2022

Hooggeachte Heer/Mevrouw

In het licht van de op 17 februari as. te publiceren uitkomsten van het lopende dekolonisatieonderzoek 1945 – 1950 bied ik u in bijlage de brochure ‘Geschiedvervalsing met geweld’ van 5 februari 2022 aan met onderstaande toelichting.

Sedert de persoonlijke ontboezemingen van Joop Hueting in 1968/1969, de uitvergroting ervan in de tv-rubriek Achter het Nieuws en de publicatie van de Excessennota (1969), is er in Nederland sprake van het beschouwen van de dekolonisatie van Nederlands-Indië 1945 – 1950 vooral vanuit verstarde moraliserende mythes en hypes. De historicus dr. J.J.P. de Jong stelde in 2015, terugkijkend, dat er geen sprake was van een serieuze zoektocht naar de feiten en de historische context. Steeds weer dezelfde thema’s worden uitgelicht en vergroot: excessen van Nederlandse militairen, de Politionele Acties, 17 augustus 1945. Hij schreef zelfs dat met de historische context de hand werd gelicht. Vanuit de hoek van de moraliserende historici werd De Jong weggezet als een kwalijke revisionist, werd op zijn persoon gespeeld, werd het feitelijke wetenschappelijke debat uit de weg gegaan.

Sedert 2012 hebben historici, verbonden aan de instituten NIOD, KITLV en NIMH, pogingen in het werk gesteld deze moraliserende mythes en hypes formeel te doen accepteren aan de hand van resultaten van een nieuw groot onderzoek. Het (economisch) voortbestaan van die instituten, dat werd bedreigd, speelde daarbij ook een rol. In 2016 verscheen het boek *De brandende kampongs van Generaal Spoor*, van de Zwitsers-Nederlandse historicus Limpach. Voor het Nederlandse kabinet aanleiding om een breed, integer wetenschappelijk onderzoek naar de dekolonisatie van Nederlands-Indië 1945 – 1950 te laten uitvoeren en te financieren. In genoemd boek wordt de lijn van de moraliserende mythes en hypes tot in het extreme doorgetrokken.

Nadere analyse ervan leidt echter tot het inzicht dat een wetenschappelijke grondslag aan het boek ontbreekt. De auteur erkent dat ook zelf. Uit verder

historisch onderzoek blijkt dat delen van het boek tientallen fouten bevatten. Andere visies en tegenargumenten worden niet behandeld. Uit een kritische recensie blijkt dat het boek niet meer biedt dan de inzichten die Van Doorn/Hendrix reeds lieten zien in het boek *Ontsporing van geweld*, 1970/1982. Limpach gaf zelf te kennen eenzijdig bezig te zijn geweest, nu hij zich had geconcentreerd op de z.i. 'zwarte' bladzijden van deze geschiedenis. Hij excuseerde zich daarvoor in het boek en waarschuwde voor de risico's daarvan. Vervolgens ging hij onverdroten voort met zijn vooringenomen en eenzijdige zoektocht, in een vroeg stadium ook gericht gesteund door de voormalige directeur NIMH, drs. Piet Kamphuis.

Dit neemt niet weg dat Limpach forse conclusies trok uit zijn vooringenomen en eenzijdige onderzoek. De Excessennota (1969) zou niet deugen, het zou een bagatellisering en doofpot zijn. Hij kiest in zijn boek voor de historische context die een weerspiegeling is van de opvatting van de groep Soekarno en Hatta van destijds. Vanaf 17 augustus 1945 bestaat er in die opvatting een onafhankelijke soevereine republiek Indonesië. Het deelstatenbeleid wordt veroordeeld als verdeel-en-heers-politiek van de kolonisator, die marionettenstaten in het leven roept. Uit historisch onderzoek blijkt dat dit de propagandistische koers is van dat regime, dat er vanaf het begin op uit is de regie over de Indische archipel over te nemen van Nederland en die in handen te spelen van het bewind op Java. In feite een rekolonisatieproces. De gevolgen daarvan zien we zich nu ook voltrekken in voormalig Nederlands Nieuw-Guinea.

De instituten NIOD, KITLV en NIMH, hebben het boek van Limpach echter tot uitgangspunt genomen. Zie hebben na het ontvangen van de subsidie van € 4,1 miljoen, gekozen voor de koers van de moraliserende mythes en hypes. Hoewel zij tientallen analyses en beschouwingen ontvingen die zich baseerden op de feiten en de historische context, hebben zij die naast zich neergelegd. Het wetenschappelijk debat gingen zij stelselmatig uit de weg. Degenen die deze andere opvattingen naar voren brachten werden op ad hominem argumenten getraakteerd, zij werden beschuldigd, kregen persoonlijke aantijgingen te verduren en werden weggezet als complotdenkers.

Zo negeerden deze instituten niet alleen de onderzoeksoopdracht van het kabinet, zij legden ook de wens van het kabinet, dat zij tijdens dat onderzoek open moesten staan voor het wetenschappelijk debat, naast zich meer. Kennelijk waanden deze instituten zich onkwetsbaar omdat zij de steun ervoeren van de weinig kritische media, die zich in hoofdzaak blind staarden op die moraliserende mythes en hypes. Zij vierden zelfs een jubileum van het 'uit de kast komen' van Joop Hueting. Kritiekloos terugkijken op eenzijdige, vooral persoonlijk gekleurde uitingen van destijds.

Het was een uitstekende gedachte van het kabinet om door middel van een breed, objectief en wetenschappelijk onderzoek de Nederlanders eindelijk eens op de hoogte te brengen van de feiten en de historische context van dit gecompliceerde drama. Nu wij aan de vooravond staan van de presentatie van de eindresultaten van het dekolonisatieonderzoek door de drie genoemde instituten op 17 februari 2022, is uit een stroom van gegevens en publicaties, niet in de laatste plaats vanuit die instituten zelf, duidelijk dat er geen sprake is geweest van een serieuze zoektocht naar de feiten in de historische context. Bewust is gekozen

voor een herhaling van zetten: het concentreren op 'excessief geweld' van Nederlandse zijde.

Historicus dr. Martin Bossenbroek schreef recent over geschiedschrijving, dat die alle spelers in hun eigen tijd moet beschrijven, *'met al hun goede bedoelingen en kwade intenties, hun verdiensten en tekortkomingen, hun daden en misdaden. Niemand uitgezonderd. Beweegredenen begrijpen, factoren duiden, uitkomsten verklaren, dáár zou het in historische studies over moeten gaan. Het is de hoogste tijd voor de definitieve dekolonisatie van Indonesië, ook in de geschiedschrijving.'*

Het dekolonisatieonderzoek concentreert zich echter eenzijdig op het beweerde excessieve geweld van de Nederlandse militairen en heeft dit, in het kader van de politieke opvatting van het antikolonialisme, selectief onderbouwd. In de brochure 'Geschiedvervalsing met geweld', is beschreven hoe dat in zijn werk is gegaan. Daarin staat ook wat het resultaat zou zijn geweest van integere wetenschappelijke geschiedschrijving. Wij beseffen dat de conclusies die in de brochure zijn getrokken er niet om liegen. Deze vinden hun fundament in zorgvuldige analyses die onderbouwen dat de leiding van het onderzoek bewust heeft gewerkt aan misinformatie, desinformatie en misleiding. Op een schaal die voor een wetenschappelijk onderzoek opmerkelijk mag worden genoemd. Dat onderzoekers oorlogsmisdaden verzinnen, citaten aanpassen en tientallen fouten maken in analyses is niet alleen schadelijk voor het vak wetenschappelijke geschiedschrijving, maar ook voor de gevolgen ervan bij de Nederlanders. Het mag niet gebeuren dat hen de echte geschiedenis wordt ontnomen.

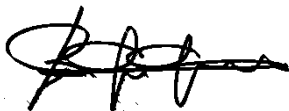
Vanzelfsprekend zijn wij gaarne bereid tot nadere toelichting. Deze belangrijke periode in de geschiedenis van ons land kan en mag niet in achterkamers worden bedisseld, noch in een een-tweetje tussen de onderzoekers en de hen kritiekloos volgende en ondersteunende media. Daarom pleiten wij voor een onafhankelijke wetenschappelijke review van de eindresultaten van het dekolonisatieonderzoek, in het kader van een parlementair onderzoek.

Verwijzing naar de Wetenschappelijke Advies Commissie van dit onderzoek kan dat niet veranderen. Tot twee maal toe is deze Commissie, in het kader van een WOB-verzoek, gevraagd de integriteitsverklaringen m.b.t. de onderdelen en de synthese van het dekolonisatieonderzoek te openbaren. Tot twee maal toe is dat inzicht door die Commissie geweigerd. Ook uit de reactie op een aantal andere brieven, die wij deze Commissie stuurden, blijkt van het negeren van de eigen taakopdracht.

Het is tijd dat de onderste steen boven komt, dat de tegels worden gelicht.

Met vriendelijke groet,

namens het onafhankelijk onderzoekgenootschap AURORE,

Mr. Bauke Geersing